

СРВОБРАН

SUBSCRIPTION RATES
United States of America one year 60c.
Canada, Europe & t. c. one year \$1.50
Srbobran published every Thursday at
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

ПРЕТПЛАТА:
За Сјед. Државе на годињу 60 ц
Канаду, Европу итд. год. \$1.50
Србобран издаван четвртом на
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА

SRVOBRAN

SERB NATIONAL PAPER AND THE ORGAN OF THE SERB FEDERATION „SLOGA“

Број 360.

ЊУЈОРК, Њ. Ј., ЧЕТВРТАК, 1. СЕПТЕМБРА, 1914.

ГОДИНА 6.

Напред честити и ваљани Срби

У броју од прошлог петка допало је њујоршки дневник, Њу Јорк Тајмс следећи апел упућен на Америчане од стране наше велике добротворке г-ђе Хелен Х. Џенкинс:

“Уреднику Њу Јорк Тајмс”: “Можда ће вас занимати ово писмо које је пре неки дан стигло из Солуна. Писмо је писала једна Францускиња и оно пружа живу слику онага стања које је тамо постојало пре но што је почела офанзива:

“Штована Госпођо: — Наш пријатељ Г. и ја јуче смо гледали да видимо на који начин можемо помоћи српској војсци, која је преуређена и сада се налази овде... Срби немају никакве лекарске припреме — баш ничега — па су, наравно, упућени на француске болнице. Тако сам ја и дошла да узем на себе бригу о рањеним српским официрима и војницима. Јуче сам разговарала са поглавником њиховог лекаског одељења, и он и сви Срби забринуту су тешко, јер немају ништа, ни болница, ни амбуланца, ни кола, ни аутомобила, и њихова жива чежња да се поврате у своју отаџбину помрачена је питањем: како ће пренети своје рањенике и болеснике.

“Енглеска и Француска имају на плећима својим велико своје бреме. Французи овде немају ни за себе довољно болница, а потребни су нам толики кревети. Особље је добро, али ствари нема, нема кревета, нема амбуланца, ничега нема.

“Ја сам на челу болничарка у највећој болници (са 1500 кревета), која је одређена за преносне болести. Радимо са да дап и ноћ, а врућина је страховита, и скоро све болести, којих смо се плашили, почеле су хватати маха услед врућине. Српски рањеници, који имају само неколико постела, растуруени су свуда, на све стране.

“Треба да се види ово, па да се схвати права страховота. Сада већ све су наше силе заузете болесницима. Што ће тек бити када почну борбе, то бог зна!

“Молим вас не осврћите се на то што вам овим досађујем, сада се на то не сме освртати, јер је невоља тешка претешка. Ваша отаџбина је и богата и добра срца. А све што смо ми имали, од злата па до најобичније робе, све смо претворили у џебану и топове. И ако смо сада у сред лета, примиче се брзо већ и трећа зима, носећи собом нове патње, беду нову.”

“Даље долази адреса одбора, који сабира прилоге за српску болницу, и потпис председника тог одбора, г-ђе Х. Х. Џенкинс, и благодјелника, г. Х. Б. Бритона.

“Од наше стране топло се захваљујемо овој племенитој Америчанки, која је српски народ задужила толико много.

рата који је обухватио целу Европу. Да: да храни, па још да одева, лечи и брине за пребивање. То је посао џиновски; једино чудо које се једва даје схватити. А преко тога дошло је нешто још теже, можда, него све то. Дошла су силна дипломатска и политичка питања, да се решавају под приликама тежим но што се икад могло замислити. Србија, крвава, на крст распета Србија висила је о коцу. Вадава је што је Русија обећавала и што се заричала — она је морала упирати сву своју дипломатску силу да ишчупа за себе Дарданеле, да реши једно питање, којим се пена дипломатије бави скоро три столећа. Енглеска у овом рату држи оловку у руци и рачуна. А ко да јој замери за то? Рачунају Грци, који неће да пролију ни кап крви у овом рату; па рачунају чак и неки наши, који се боре против савезника. Све то отежало је неособно рад нашој дипломатији и тек када се овај рат сврши, када се пред наше очи отвори историја, хладна и непристрани, онда ће се тек правилно оценити онај џиновски посао који је у овим најстрашнијим данима обавио “патријарх српске државе”, велики Никола Пашић. Када се све то има на уму, онда неће бити никоме за чудо, што је српска војска данас остала без потребног лекаског прибора, без постела, без болница.

А данас та војска, сјајна српска војска, налази се пред страховитим непријатељским топовима. Већ је три седмице како она води љуте битке. Код Сорвичева водила се једна битка претпрошле недеље, која је била крвава као и битка на Куманову, и крвавија можда. 16.000 Бугара је изгинуло у тој битци. Колико је наших јунака ту погинуло и рањено, ми не знамо. Али, ево, знамо једну страшну ствар: ти рањеници су остали без завоја, без постела, без болница, без потребне лекарске неге.

Све то, браћо, код нас живих и здравих, који чекамо само да ти наши јунаци и мученици појуре непријатеља са наших огњишта, па да пођемо на стара гнезда наша!

Да не грешимо ми, браћо, гледајући све ово што се чини од наше браће из Шумадије? Да ми не тражимо и сувише од тих мученика? Све они дадоше — а да сутра за све те муке ипак ништа не добију!

Ми смо људи сиромашни; радници смо; једва састављамо крај с крајем.

И много смо до сада одвојили од својих уста; много својих залагаја преломили.

Али ово пред нама лежи рањено ослободилац наш.

Пао је пред нашим прагом — бранећи га од нашег душмана.

Гладни пред нашим огњиштем; жедни пред нашим гнездом — проливајући крв, просипајући кости да их очува за нас и децу нашу.

И ваљје као оно праведни Лазар:

Гладан бејаш и не нахранисте ме!

Жедан бејаш и не напојисте ме!

Болан бејаш и не понудисте ме!

Праведни Лазар? Не! Онај рањеник наш што данас лежи на јужној граници наше Палестине нији је и од самог праведног Лазара...

Већи је од светитеља онај кој

ји је својим подвизима ужизао огњем на огњишту, крај кога ћемо се грејати ми и потомство наше; већи је од светитеља онај који је својим костима орао њиве са којих ћемо брати плод ми и потомство наше; већи је од светитеља онај који је својом крвљу заливао поља на којима ћемо напасати стада ми и потомство наше...

Дете, браћо, да још и ову своју свету дужност испунимо честито: помозимо овој нашој рањеној браћи.

Јесен је ту; иде зима; божић долази: крај огњишта угашеног сузама засећше овог пута српски витез, узеше на колена петгодишњег синчића, кога је оставио у колевица када је пошао на Куманово и почеће причу ову:

“И кад допадох последњих рана, наша добра браћа из Америке зависте ми ране мелемним за

војем, прострше ме по некој постели и покрише топлим покривачем.”

“А која су то наша добра браћа из Америке те ми те доведоше, бабо, на божић дома?” упитаће малишан.

А стари ратник пољубиће анђела свог у чело и одговориће:

“То је прича слатка као приче што се читају у цркви... Одвајаху од уста својих и слаше нама залагаје хлеба; скидаху са леђа својих и слаше нама поштираче своје... То су браћа, ради којих нам борба беше игра...”

Ај, та прича само вредна је и последњег залагаја нашег, слатког радничког залагаја.

Напред за Српски Црвени Крст!

Напред друштва српска!
Напред, честити и ваљани Срби!

М. Јевтић.

О дужини радног дана.

Изгледа да је већ почела она силна бура, која се очекује у односима између радника и послодавца у Америци. Међу радничким америчким на све стране осећа се живо кретање. Концем прошлог месеца у мало што није дошло до страховитог штрајка жељезничких радника, који би обухватио око 400.000 радника и укочио цео жељезнички саобраћај у Америци. У Њујорку љуту борбу воде радници на поучлиним жељезницама.

Да отклони недању која би снашла цео привредни живот Сј. Држава, председник Вилсон умешао се у штрајк жељезничких радника и принудио је Конгрес, да то питање реши законодавним путем. Штрајк је отклоњен тиме, што је у Конгресу донет закон, којим се узаконљује осмочасовни радни дан. Да ли ће тај закон што вредити или не, остаје да се види. Власници жељезница претходно да се обратити на судове, да тај закон пониште. Суд има права на то. По уставу Сј. Држава, Конгрес нема права, да се меша у те ствари. Судови, судећи по досадањем искуству, нису најбоље расположени према радницима. Неће бити нико изненађен, ако овај закон једног дана буде оборен. Ну, нама изгледа, да се ове ствари у Америци неће решавати ни у конгресу ни на судовима. Њих ће решавати снага радничких организација, солидарност радничког staleжа у Америци. — Ну ипак се једна ствар позитивно добила овим покушајем жељезничких радника да штрајкују. Та добит састоји се у изјави председника Вилсона, да америчко друштво сматра да је неправдо, да радници раде дуже од осам сати.

У историји америчкој те речи значење много. У рукама поштених радничких вођа те речи могу се претворити у силно оружје.

Да, радни дан дужи од осам сати, данас је једно очигледно

непоштење. Нема апсолутно ниједног разлога, који би се био у стању навести у прилог дужег радног дана. Напротив има стотину разлога, који би се могли навести, да и осамсатни радни дан значи обичну дерачину. Ми ћемо овде навести један разлог, који читаво државној статистици за мануфактурну производњу у Сједињеним Државама. 1909. године у тој производњи радило је 6.615.046 радника. Ти радници произвели су робе у вредности од \$20.672.052.000. У тој своти налази се и вредност материјала за производњу (сировина и утрошених машина), која износи \$12.142.791.000. Чиста добит, дакле, изнела је \$8.529.261.000. Ту добит створили су они, који су радили, створили радници. Међутим радници су добили те године, у виду надница свега \$3.427.038.000. Све остало отишло у шпак господарима тих творница, изузев мале своте на раднике по уредима. Ти господари шеткали су се по Америци или Европи, испијаћи чатуре, провозили се господски, док се оно шест милијуна људи знојило и крвавило. Па ипак господари дигосе две трећине, а радници ма остаде свега једна трећина од онога, што су они, својим знојем и својом крвљу, створили. Сад узмемо ствар овако: да нема тих господара да цела та производња припада некоме другоме, рецимо држави или радничким организацијама. — Зар је то тешко замислити? Ни из далека. Те године сав капитал, уложен у ову производњу, у земљу, у зграде, у машинерију, у сиров материјал и у наднице, изнео је 18 милијарди. Само те године као што виде смо горе, чиста зарада изнела је 8 милијарди. Дакле: за две и по године могуће је сав тај уложени капитал исплатити од саме чисте зараде. Није данас никакво чудо, да се помисља на то. Чудно је то, што се данас

то и не изводи: овај свет био би сто пута срећнији. Толико о могућности да сва производња једног дана прође у руке или државе или радничких организација. Сада да разгледамо, како би стајале ствари кад би се то претпоставило. У том случају могло би бити ово двоје: Или да радници приме свих 8 милијарди долара чисте зараде, дакле скоро три пута више по што сада примају у виду наднице. Или да реку овако: у место да примимо три пута више у новцу, ми ћемо радити три пута краће време.

Нико од тога штете не би имао до оне господе од које и онако нико никакве користи нема.

И довиће једном дан, када ће и то бити. У производњи потребних добара, човек је данас далеко дотерао. Што је некада на пример било потребно да сложе четир радника, данас то, помоћу машине за слагање слова, сложу један радник. На неким пословима та се разлика и постостручила. Од тога данас види користи нити радник нити онај који је те справе изумео, већ она врста људи, која гледа све да зграби у своје ру-

ке и да за своју личну корист искористи и добро и зло својих ближњих. То се нарочито показало приликом гласова о овом жељезничком штрајку. Кад је пукао глас, да ће жељезнички радници поћи на штрајк одмах су продајци животних намирница у Њујорку, својој роби, која је била у Њујорку, повисили цену за 30 одсто. Такав смрад и гад треба истребити из друштва. И да није по среди то, што би се одузимањем производње од приватних власника усређили небојени милијуну корисних чланова друштва, сама ова готовост власника да пљачкају и гуле цело ово питање претвара у питање морала и поштења. Да, допи ве једном дан, када ће неко учинити један корак даље од председника Вилсона и рећи: Не осам сати, него и четир сата рада једна је ругоба, која је праћена прераном смрћу толиких милијуна вредног и корисног света!

Ове борбе само су почетак оне буре, која ће једног дана те речи избацити на површину не као учење овог или оног добродо, већ као — веру целог друштва.

Неко од тога штете не би имао до оне господе од које и онако нико никакве користи нема.

Прошла недеља на разбоју.

Лондон, 9. септ. 1914.

Догађаји од прошле недеље на западном ратишту били су значајнији но што су сви други, од како је почела савезничка навала на Соми. У сред француске трупе, под заповедништвом генерала Мишелеса, нападну јужно од Соме пресеку главну жељезницу између Роаје, Молнеа и Перона, близу Чили. Две и по миље жељезничког пута пало је у њихове руке. То је прва важнија жељезница, која је пала у руке савезника од битке на Марни. У задњој офанзиви у Шампањи, Французи нису били у стању да се примакну жељезници, за којом су ишли, ближе од две миље.

Тако исто имали су успеха Французи на Вердану где су у почетку недеље успешно одбијени сви против-напади немачки и освојено земљиште између утврђења Сувиљ и Во, које је било изгубљено прошлог месеца. Тако је Француска коначно добила битку код Вердана — што је био пригодан догађај за прославу друге облетнице битке на Марни.

Значај борбе јужно од Соме лежи у томе, што поменута жељезница иде упоредо за Немачком линијом и била је неособно zgodно употребљива за пренос трупа, хране и џебане од једне тачке за другу како је кад било потребно. Ту линију секла је друга, која иде од Амјена за Ла Фер и Ремс; ну од те линије Немци су имали врло мале користи. Раскрсница се

налази у рукама Француза. То спречава, да се са југа пошаље помоћ Перону, који ће се од сад морати снабдевати из Камбре, двадесет и три миље на северозападу. Овим продирањем дошли су Французи такође и сувише близу главном стану друге немачке армије у Ст. Кантену.

На северу од Соме Енглези мало спорије гурају пут Бапома на путу за Камбре, трошећи при томе гранате на такав начин да се чуде и сами стари ратници. Ну тиме су Енглези успели да што више поштеде

на северу од Соме Енглези мало спорије гурају пут Бапома на путу за Камбре, трошећи при томе гранате на такав начин да се чуде и сами стари ратници. Ну тиме су Енглези успели да што више поштеде

мало спорије гурају пут Бапома на путу за Камбре, трошећи при томе гранате на такав начин да се чуде и сами стари ратници. Ну тиме су Енглези успели да што више поштеде

на северу од Соме Енглези мало спорије гурају пут Бапома на путу за Камбре, трошећи при томе гранате на такав начин да се чуде и сами стари ратници. Ну тиме су Енглези успели да што више поштеде

на северу од Соме Енглези мало спорије гурају пут Бапома на путу за Камбре, трошећи при томе гранате на такав начин да се чуде и сами стари ратници. Ну тиме су Енглези успели да што више поштеде

боре да одрже који од ових положаја, у толико су им већи губитци. Овде се држи, да се Немци овако боре на овим линијама само због тога, што у позадини припремају друге линије дуж реке Шелта у Белгији, па на Камбре, Ст. Кантен и на реци Ен, у Француској. Кроз који месец савезници ће их бацити на ту линију, повратити један део разорене Белгије, и француске округе Норд и Сом. Овде се држи да ће то бити довољно за ову јесен докле се сачека успех нове руске наредбе у Курланду, Волинији и Галицији и одцељење Бугаро-Турака од аустријског трупа и немачке главе.

БОРБЕ У ДОБРУЦИ.

Данас на Балкану етђе ствари сасма друкче но пре неколико дана. Румунија броји скоро два пута толико становништва, колико их има Грчка. На северу и северистоку Русија се додирује с њом. На северозападу Русија је освојила скоро целу Буковину, све до Дорна Ватра, штитећи на тај начин Румунију од напада на тај бок. На југу широки Дунав, не zgodан за прелазе од Бердана до Ђурђева, сачињава природну сметњу упаду са друге стране, из Бугарске. Само на југоистоку, где Дунав окреће на север, лако је уласти у Румунију и ту су журнули Немци и Бугари.

Долазећи из Варне бугарског пристаништа на Црномору, где већ неколико месеци стоје немачке трупе да одбију искрцавање Руса, једна јака војска пошла је дуж жељезнице пут Рушчука, који су Румуни заузели чим је објављен рат. Остављајући Рушчук на својој левој страни једна војска улава је у Добруду на фронту од 42 миље и напала од Добрича до Акадунлара.

Једна жељезница пресеца Добруду са истока на запад на путу између Бугарске и Русије. Ово је линија, која води од пристаништа Констанце за Букурешт и иде упоредо са бугарском границом, 70 миља да леко од ње. По свој прилици Немци и Бугари пошли су да се дочепају ове жељезнице, јер је та жељезница неособно важна за Русе, за џебану и војску која ће долазити из Одесе и Констанце да се распоређује на румунске границе где и кад устреба. Али не изгледа да ће Руси допустити, да се непријатељ дочепа ове жељезнице.

Одмах по објави рата од стране Румуније, Русија је пожурила, да јој притече у помоћ. Већ пре тога била је сабрата једна велика војска у Рени у Бесарабији: на северној обали Дунава. Овде је Дунав врло брз и широк преко једне миље, али у два дана Руси су успели да подигну ту један јак понтонски мост, преко кога је цела

SRBOBRAN

SERB WEEKLY

Published by

SERBIAN EDUCATIONAL AND BENEVOLENT FUND
OF SERB FEDERATION „SLOGA“

443 West 22nd Street New York, N. Y.

Business Manager: M. I. Pupin, 443 W. 22nd St., New York, N. Y.
TELEPHONE: CHELSEA 6008.Entered as second-class matter at the Post Office of New York, N. Y., under the act of
March 3, 1879.

војска прешла преко ноћ, са коњицом на челу. Први сукоб с непријатељем десио се у понедељак, када су ударили Руси и исекли једну бугарску коњицу предстражу. Из Петрограда је јављено кратко: Само је један официр остао на животу и тај је заробљен. Онда је почела битка на целом фронту.

Бугари су успели да узму Добрић, где је био главни стан румунске шесте армије, и Акадунлар и Куртбунар, даље на запад. Из Букурешта се јавља да је данас (у суботу) повраћен Добрић и да Румуни гоне Бугаре пут границе. Сем у приморју Бугари су узели три мале луке и на западу ове линије једна друга војска Немаца и Бугара дошла је до Тутракана на јужној обали Дунава и заузела га 6. септембра, након два дана необично луте битке. Румунска посада, пошто јој ни је остало ништа друго, преда се. Берлин јавља да је ропства допало преко 20.000 војника и да је заплешено 100 топова. — Немачки цар честитао је Фердинанду победу. Овај пораз доводи у опасност румунску престоницу, која се налази удаљена само 39 миља на запад и пут које води жељезницом од Олтенице, на другој страни Дунава. Али Дунав пресеца тај пут и Немци, као обично, потцењују снагу руских армија које им залазе с бока.

Да надокнаде губитак Тутракана Румуни морају целе недеље продрати у Трансилванију. Ова угарска покрајина опкољена је Румунијом са три стране. Источни Карпати и Трансилванијски Алпи прече пут из Румуније у Трансилванију. Кроз ове планине води само неколико кланаца кроз које може пролазити војска. Чим су објавили рат, Румуни су одмах узели ове кланце и гурнули напред. Узели су Боржек, где свршава жељезница што стоји у вези са мађарском жељезничком мрежом. Поласећи низ пут из Боржека, Румуни су узели Шенси-Сент-Ћерфи, удаљен 25 миља, где су нашли велика слагалишта. Даље на север они држе кланац Ћерфодитро и иду дуж реке Марош.

ПОЗИВ НА ПИКНИК.

С. Д. Друштва „Цар Лазар“ бр. 281 и „Св. Георгије“ бр. 288 СССС. приређују на дан 21 септембра о. г. (на српску Госпојину) свој први Пикник на Виктор Фајт Фарми. — Позивају се сва браћа чланови С. С. С. као и сви Срби, Хрвати и остали Словени из Цанстауна и околице да нас тога дана изволе посетити и потпомогну и увеличају ову прву нашу свечаност. Биле свежа и добра пина и печене јањетине.

Са српским поздравом
Петар Р. Кенић, рачуновођа.

ПОЗИВИ!

Сва српска, хрватска и остала југословенска добротворна

ЗВАНИЧНИ ГЛАСНИК

НОВИ ЧЛАНОВИ ПРИСТУПИЛИ У АВГУСТУ 1916.

Др. бр. 1
Арсен Димитријевић.
Др. бр. 3
Бојо Головић.
Др. бр. 4
Павић Чарапић.
Др. бр. 7
Михаило Гојковић.
Др. бр. 8
Никола Мргич.
Др. бр. 11
Сава Т. Пребишић.
Др. бр. 15
Максим Т. Вулић.
Др. бр. 19
Адам Куловић, Никола Штековић.
Др. бр. 21
Тодор Цветковић.
Др. бр. 23
Симо П. Перовић.
Др. бр. 29
Миле М. Теслић.
Др. бр. 47
Миле Шорак, Милка Шорак, Бранко Шорак, Мирко Шорак, Боја Корда, Марко Шорак.
Др. бр. 49
Симо Јакшић, Лука Радека.
Др. бр. 58
Веселин Станивуковић.
Др. бр. 59
Ана Јатас, Петар Стипановић.
Др. бр. 63
Глишо Теодоровић, Никола Хајдин.
Др. бр. 64
Миле Орешчанин.
Др. бр. 68
Миле Војводић, Милан Хинић, Јанко Црнокрак, Илија Ђалић, Миле Ђалић.
Др. бр. 69
Марија Чанак.
Др. бр. 71
Евица Клемен, Дане Кнежевић.
Др. бр. 74
Илија Радаковић, Сретен Тодоровић.
Др. бр. 79
Раде М. Тртица, Симо Хркаловић, Стојан Пупавац.
Др. бр. 81
Стојан Крагић, Сава Кладарић, Јован Тринић.
Др. бр. 85
Илија Војиновић, Марија Ковачевић, Тома Зорин.
Др. бр. 87
Богољуб Палишашки.
Др. бр. 90
Драго П. Капор.
Др. бр. 93
Марко С. Вукчевић, Иво С. Каписода, Нико Н. Кусевија.
Др. бр. 99
Јандре Егић, Илија Диклић, Марко Радаковић.
Др. бр. 102
Петар Гостовић.
Др. бр. 103
Милан Вукмир, Петар Сужњевић, Мирко Црновић, Стеван Кнежевић, Никола Милорадић.
Др. бр. 106
Јово Влаисављевић, Ђуро Тишма, Јово Лукић, Миле Лукић, Данило Поповић, Ѓецо Лукић, Сава Поповић, Ђуро Балаћ, Лазо Јаличић, Давид Мрђа, Стево Опачић, Марко Репач, Васо И. Косановић.
Др. бр. 108
Глишо Рудић.
Др. бр. 109
Обрад Станојевић, Паја Тешић, Милан Муњиза, Јова Радојичић.
Др. бр. 113
Тодор Анђушић.

Др. бр. 114
Сава Вучидавић, Илија Н. Мартиновић, Петар Аџимовић, Видак С. Ковачевић, Максим Ковачевић.
Др. бр. 115
Милан Недич.
Др. бр. 117
Бранко Петровић, Ђура Сивчев, Сава Бељански, Пера Штрбачки, Петар Мандић, Шандор Субатин, Михаило Славуић, Драгомир Столић.
Др. бр. 120
Софија Бркић.
Др. бр. 126
Симон Гручић, Милан Њежић.
Др. бр. 132
Илија Драговић.
Др. бр. 142
Ђуро Поповић.
Др. бр. 144
Анђа Вигњевић, Јово Вигњевић.
Др. бр. 145
Вајо Грубић, Стојан Асановић.
Др. бр. 149
Раде Кнежевић.
Др. бр. 151
Иван Церков, Васиљ Концевич.
Др. бр. 153
Миша Илијин, Божа Бељански.
Др. бр. 158
Петар Савић, Крсто Обрадовић.
Др. бр. 169
Ђуро С. Медич.
Др. бр. 172
Лука Вајагић, Васиљ Вујатовић, Ђуро Јанус, Станко Дрекић.
Др. бр. 178
Миле Секулић, Миле Кљаић.
Др. бр. 179
Петар Јакасовић.
Др. бр. 187
Јека Шкарић, Максим Шкарић.
Др. бр. 193
Стјепан Арбанас, Пава Радаковић, Миле Габрић, Никола Копач.
Др. бр. 199
Гавра Јованчевић.
Др. бр. 200
Боја Петричић, Раде Клашња, Спасе Вукобратовић, Мате Антонић, Петар Дозет, Милан Басара, Марко Д. Жакула, Стоја Вукадиновић, Вајо Радаковић, Милић Ђерић, Ката Вукобратовић.
Др. бр. 203
Јефто Ковач.
Др. бр. 209
Ђуро Лучић, Никола Рајчевић, Трифун Кричковић, Дмитар Јанић.
Др. бр. 212
Петар П. Вукотић, Радосав Вушковић.
Др. бр. 215
Петар Лукић.
Др. бр. 220
Никола Хинић, Никола Шакић, Симо Петровић.
Др. бр. 226
Катица Петровић.
Др. бр. 231
Јоцо Пандуровић, Станко Драгојевић, Јово Боротић, Бранко Цабунац.
Др. бр. 234
Ненад Раић, Ђура Владисављевић.
Др. бр. 235
Бојо Драганић, Станиша Ступар.
Др. бр. 237
Тешо Ракетић, Ђуро Баић.
Др. бр. 250
Стоја Влаисављевић, Фрањо Ролић.

Др. бр. 252
Лука Чамбас, Петар Савановић.
Др. бр. 254
Милета Кочановић.
Др. бр. 255
Иван Шепић, Миле Жаухар.
Др. бр. 264
Стево Марковић, Милош П. Вујиновић, Милан Т. Павлица.
Др. бр. 265
Ђура Бишван, Иван Браин, Мија Миловац.
Др. бр. 268
Јоко Петричевић, Вујадин Петровић.
Др. бр. 269
Лазо Бојадич, Дане Церовац, Пилип Лазин.
Др. бр. 274
Јован Узелац.
Др. бр. 277
Стево Лончар.
Др. бр. 278
Анка Радановић.
Др. бр. 279
Стево Стјепановић.
Др. бр. 280
Илија В. Грбић.
Др. бр. 281
Милић Вулетич, Тома Стефановић, Миле Милковић, Станко Дудуковић, Мојсија Драговић, Франк Бедек, Мишо Сикирица, Петар Матјевић, Фалча Барабањац.
Др. бр. 284
Стево Црнојевић, Сава Ђерашиновић, Миле Арбутина, Васо Јовић, Васо Бериња.
Др. бр. 285
Младен Грашковић.
Др. бр. 287
Јово И. Дулетич, Илија П. Вујадиновић, Војин Н. Лазаревић, Сава В. Бечић, Петар М. Баук, Бојо Ј. Вуксановић, Марко Дулетич, Миња Добриша, Митар Ивановић, Пери В. Краповић, Томо Мојсић, Стјепан Мијаловић, Филип О. Прентовић, Нико Д. Поповић, Пери М. Радонић, Иво П. Станишић, Раде Ф. Френета, Бојо С. Петковић, Бојо Ј. Ђетковић, Ђуро М. Радонић, Јоко Кнежевић, Вуко Ђ. Божковић, Митар Ј. Данчић, Стева Н. Станишић, Ст. Јововић, Васо Станишић, Стојо В. Станишић, Марко И. Вукотић, Андрија Дулетич, Мило Франета, Машо Божовић, Шпиро Добриша, Нико С. Дулетич, Јово Н. Дулетич, Марко Добраљанин, Илија Поповић, Стево А. Станишић, Марко С. Станишић, Ђуро М. Франета, Пери Р. Франета, Иво Р. Франета, Ђуро Ј. Франета, Ђуро С. Ђеранић, Нико Бјелица, Јоко П. Каписода, Нико М. Каписода, Филип Ј. Мацарак, Душан С. Мандић.
Др. бр. 288
Душан Царевић, Милић Карамарковић, Драгић Вучковић, Милић Раић, Симо Девин, Милош Јагровић, Милош Рончевић, Васо Царевић, Петар Бунчић, Станко Ѓватовић, Раде Банда, Драгић Ѓупало, Станко Драгић, Бојо Нинковић, Станко Шпановић, Марко Шпановић, Петар Гушић, Милош Стокрпа, Стеван Шпановић, Марко Стокрпа, Раде Деановић, Никола Селак, Михаило Вучковић, Милош Раић, Миле Баић, Цвијо Поповић, Стеван Завишић, Милић Карамарковић.
Др. бр. 288
Душан Царевић, Милић Карамарковић, Драгић Вучковић, Милић Раић, Симо Девин, Милош Јагровић, Милош Рончевић, Васо Царевић, Петар Бунчић, Станко Ѓватовић, Раде Банда, Драгић Ѓупало, Станко Драгић, Бојо Нинковић, Станко Шпановић, Марко Шпановић, Петар Гушић, Милош Стокрпа, Стеван Шпановић, Марко Стокрпа, Раде Деановић, Никола Селак, Михаило Вучковић, Милош Раић, Миле Баић, Цвијо Поповић, Стеван Завишић, Милић Карамарковић.
Др. бр. 11
Крсто Поповић, Мило К. Мартиновић.

Др. бр. 63
Илија Вудраговић.
Др. бр. 79
Павао Ерор, Ѓецо Ерор.
Др. бр. 116
Милован Павићевић.
Др. бр. 121
Мирко Контић.
Др. бр. 140
Илија Петковић.
Др. бр. 169
Дане Медич.
Др. бр. 183
Лука Поповић.
Др. бр. 240
Јово Ивановић.
ЧЛАНОВИ ПРИСТУПИЛИ СА ПРЕСТУПНИМ ЛИСТОМ у
Др. бр. 3
Илија Клашња.
Др. бр. 8
Милош Борјановић.
Др. бр. 10
Јован Гавриловић.
Др. бр. 20
Крсто Тошовић.
Др. бр. 74
Марко Дробац.
Др. бр. 75
Владимир Вудимчић.
Др. бр. 82
Радоица Бакић.
Др. бр. 99
Миле Ј. Обрадовић.
Др. бр. 101
Стево Павков, Михаило Н. Шонда.
Др. бр. 106
Лазо Рашета.
Др. бр. 115
Милан Милановић.
Др. бр. 117
Омер Перкин.
Др. бр. 193
Миле Јањанин, Марта Јањанин.
Др. бр. 216
Ђуро Грубић.
Др. бр. 237
Милош Бубуљ.
Др. бр. 238
Петар Рокнић.
Др. бр. 247
Јово Марић.
Др. бр. 250
Сава Марјанчевић.
Др. бр. 268
Миладин Радовић.
Др. бр. 269
Бора Петровић.
Др. бр. 278
Вјера Средановић.
ЧЛАНОВИ ОДСТУПИЛИ СА ОДСТУПНИМ ЛИСТОМ из:
Др. бр. 1
Ристо Елековић, Михаило Јањушевић, Крсто Пејачки.
Др. бр. 11
Владимир Будинчић.
Др. бр. 14
Вељко Радојевић.
Др. бр. 17
Симо Молавречић.
Др. бр. 64
Омер Перкин.
Др. бр. 68
Лазо Рашета.
Др. бр. 76
Видак Ковачевић.
Др. бр. 83
Сава Марјановић.
Др. бр. 102
Миле С. Гогич.
Др. бр. 103
Ђуро Грубић.
Др. бр. 115
Никола Миховиловић.
Др. бр. 117
Илија Мустур.
Др. бр. 141
Миладин Радовић.
Др. бр. 253
Милош Борјановић, Симун Илишић, Ѓорђија Малшевић.

Др. бр. 260
Симо Пекић.
ЧЛАНОВИ БРИСАНИ из:
Др. бр. 1
Јово Ш. Глоговац, Стево Ѓ. Ѓурић, Шпиро Турнић, Илија Тараило, Томо Глоговац, Гаврило Брковић, Душан Турнић.
Др. бр. 2
Петар Дуганџија.
Др. бр. 6
Петар Шеган.
Др. бр. 7
Никола Вишић, Никола Ребић.
Др. бр. 8
Јово Срдановић, Сава Утјешиновић, Стево Шукунда.
Др. бр. 14
Илија Госпић.
Др. бр. 15
Станко Вулић, Бојо Јовичић, Јово С. Радаковић.
Др. бр. 17
Максим Шутич, Петар Симић.
Др. бр. 22
Вујко Кривачевић, Милош Јочич, Тодор Булаић, Лука Савићевић.
Др. бр. 23
Радован Кешел.
Др. бр. 26
Јово Крстовић.
Др. бр. 29
Кипран Пејановић, Милован Никић, Исаило Заклан, Милан Никић, Илија Марковић, Бошко Ковачевић, Бојо Јовановић, Милован Јауковић, Велиша М. Ѓуровић, Никола Перовић, Митар Зубер, Ѓурица Кривокапић.
Др. бр. 31
Петар Илић.
Др. бр. 34
Никола Бураговић.
Др. бр. 58
Миле Агбаба.
Др. бр. 59
Милета Јатас.
Др. бр. 68
Стеван Узелац, Лука Попов, Буда Пањковић, Томо Станковић.
Др. бр. 74
Стево Трбовић.
Др. бр. 79
Васо Сунајко, Станиша Скенџић, Вајо Хркаловић 1.
Др. бр. 87
Бранко Ковачевић.
Др. бр. 88
Благоје Николић.
Др. бр. 103
Михајло Ѓорић.
Др. бр. 107
Марко Лончар.
Др. бр. 116
Пава Павићевић.
Др. бр. 121
Ђураф Гаџеша, Милка Пашић, Јово Радаковић, Коста Ковачевић, Петар Орлић 1, Даниел Узелац, Никола С. Клашња, Миле Кнежевић.
Др. бр. 132
Станко Тинтор, Игњац Ѓурић, Цвијо Вуковић.
Др. бр. 133
Буда Радовић.
Др. бр. 142
Васо Першић.
Др. бр. 144
Анђа Бобић, Миле Бобић, Илија Прица.
Др. бр. 147
Ђорђе Микушић, Ненин Микушић, Иван Међузорац, Душан Гојовић, Коста Сладоје.
Др. бр. 151
Мишко Хрго.
Др. бр. 153
Светозар Глигорич.

- Др. бр. 154
Вајо Вуиновић, Станко Вуиновић, Проко Радаковић.
- Др. бр. 157
Стеван Радошевић.
- Др. бр. 158
Спасоје Вуксановић, Никола Пешукић.
- Др. бр. 167
Максим Чобански.
- Др. бр. 178
Ђуро Витовски, Васо Мијаковић.
- Др. бр. 181
Пава Дивљак, Миле Дивљак.
- Др. бр. 183
Стојан Карановић, Глишо Живковић.
- Др. бр. 187
Петар Булаић, Ђуро Рађеновић.
- Др. бр. 188
Васо Игњачовић.
- Др. бр. 190
Адам Штековић.
- Др. бр. 193
Никола Петровић.
- Др. бр. 198
Буде Дрљан.
- Др. бр. 209
Никола Крајиновић, Јован Басарић.
- Др. бр. 215
Милош Рађеновић, Илија Ракић.
- Др. бр. 216
Милан Пуљарић, Ђорђе Маровић, Стојан Остојић, Максим Поповић.
- Др. бр. 227
Јован Пикула, Мика Шинчек.
- Др. бр. 235
Божо Вржина.
- Др. бр. 237
Јанко Метикош, Миле Косановић.
- Др. бр. 243
Лука Целатовић, Стојан Новаковић.
- Др. бр. 247
Новак Радовић.
- Др. бр. 253
Никола Бабић.
- Др. бр. 254
Панто Жижип, Никола Бајић, Михаило Жижип, Ђуро Жижип, Мирко Гезовић, Марко Абрамовић.
- Др. бр. 256
Дане Заклан, Светислав Гавриловић.
- Др. бр. 257
Јанко Шимулија.
- Др. бр. 258
Коста Јерић, Станко Борота, Миле Абрамовић.
- Др. бр. 261
Душан Шушњар.
- Др. бр. 263
Владе Јокшић, Никола Радаковић, Никола Дилан, Миле Ковачевић, Живко Матковић, Миладин Живчић.
- Др. бр. 265
Петар Бастиањ.
- Др. бр. 267
Перо Николић, Марко Николић, Миливоје Јалатовић.
- Др. бр. 271
Божо Унковић.
- Др. бр. 274
Божо Павац.
- Др. бр. 276
Марко Врачар, Василије Смиљанић, Јово Десница, Јован Корица.
- Др. бр. 279
Урош Мишков.
- Др. бр. 281
Нинко Благович, Мојсија Јоврић, Никола Момчиловић, Ђуро Маринковић, Драгић Орлић, Раде Миљун, Петар Пекећ, Илија Мартиновић, Милић Девић, Раде Млаћан.
- Др. бр. 284
Милош Чучиловић, Миле Зорић, Сава Баић, Душан Царић.

ЧЛАНОВИ У РАТУ

- Др. бр. 3
Јован Петровић, Саво Миљановић.
- Др. бр. 10
Маго Ђук, Андрија Кнежевић, Ристо Тркља, Лука Шњепановић, Божо Батрићевић, Ђорђе Елаковић.
- Др. бр. 11
Ђорђе Круљ, Гаврило Миловић, Милан Круљ, Трифко Деретић, Драго Вујаичић, Луко Јовачевић, Шњепан Влацић, Косто Даковић, Сава П. Булаић, Крсто Кисић, Лазар М. Андријашевић, Божо Даковић, Трифко Бабић, Јоко Цоцо, Душан Коменовић.
- Др. бр. 15
Јово Поробић, Панто Вукмановић, Благоје Куљип, Саво Сјеклоћа, Никола Вицо, Крста Косић.
- Др. бр. 17
Томо Милинић, Ђуро Климовић, Милутин Јаковљевић, Божо Куљача, Јефто Петрушић, Миливоје Дубљевић, Лука Косић, Васо Пејовић, Митар Пламенац.
- Др. бр. 23
Јован Цаковић, Јован С. Вучетић, Васо Јанчић.
- Др. бр. 76
Лазар Ковачевић.
- Др. бр. 79
Дмитар П. Рајковић, Буде Грбић, Јово Мирић, Спасенија Кеча, Јанко Крајиновић.
- Др. бр. 90
Алекса Богдановић, Никола 1. Мандарић, Петар Богдановић, Милош Дмитриновић, Јово Жигић, Михаило Сужуковић, Петар Илић, Стево Црнокрак, Лука Граховић, Марко Кемезић, Никола Пуновић, Никола Роговић.
- Др. бр. 133
Радоња Бакић.
- Др. бр. 158
Томо Деретић, Митар Ковачевић.
- Др. бр. 198
Крсто Јакић, Раде Богдановић, Манојло Богдановић.
- Др. бр. 203
Стево Маслина, Гаврило Зечевић, Ђуро Вујадиновић, Саво Мискић, Урош Ђуровић, Ђуро Сокнић, Васо Вуковић.
- Др. бр. 221
Милета Р. Обрадовић, Јово В. Спонић.
- Др. бр. 276
Јован К. Дулетип.

НОВА ДРУШТВА

приступила у С. С. С. „Слогу“ после мајске конвенције.

1. „Цар Лазар“, бр. 281 у Џанстауну, Па.
2. „Св. Дух“, бр. 282, Буканан, Мич.
3. „Српски Престолонаследник Александар“, бр. 283, Со. Чикаго, Ил.
4. „Браћа Југовићи“, број 284, Со. Бетлехем, Па.
5. „Модерна Србија“, бр. 285 Шарпсвил, Па.
6. „Св. Илија“, бр. 286, Толдо, О.
7. „Српско Бокешко Братство“, бр. 287, Бјут, Монт.
8. „Св. Георгије“, бр. 288, Вудвел, Џанстаун, Па.
9. Самостално друштво „Оно гошто“, у Галвестону, Текс.

(Ово се друштво сјединило са већ постојећим савез. друштвом бр. 23. у истом месту под заједничким именом „Св. Сава Оногошт“.

ДРУШТВИМА САВЕЗА СЈЕД. СРБА „СЛОГА“.

Овим се извештавају ова друштва С. С. С. „Слога“, да су им ове недеље послате чланске карте, за све чланове који су приступили Савезу у времену од 1. јануара до 1. августа о. г. а у будуће Савез ће слати друштвима чланске карте за нове чланове редовно свакога месеца, како се буду уписивали.

По решењу овогодишње конвенције, Савез издаје чланску карту свакоме члану бесплатно. Ова карта служи му као пижми уговор између њега и Савеза, и нужно је да је сваки члан Савеза има. Ако у коме друштву има чланова, који су раније ступили у Савез а нису још поменуте карте добили, нека друштво изводи послати име

ДО ЗНАЊА.

С. Д. Д. „Александар Карађорђевић“ бр. 256 С.С.С.С. у Камбриа, Вајо., ставља до знања својим члановима у месту и околини, да се седнице одржавају редовно сваког месеца прве недеље по 15. Који члан не присуствује редовној седници биће глобљен по правилима.— Позивају се браћа да боље похађају друштвене седнице.— Чланови изван места треба да шаљу расписе друштву колико је могуће пре 20. сваког месеца, како би друштво могло вршити тачно своју дужност према Савезу.

Радован Богичевић, тајник.

ОПОМЕНА.

С. Д. Д. „Св. Дух“ бр. 121 СССС. у Хибингу, Мин., опомиње и позива све своје чланове, који се налазе у месту и околини, да присуствују седници, која ће се одржавати 24. септембра у друштвеној дворани. Такође умољавамо браћу, која су у даљини, да се јаве својим друштвима и да своју дуговину тачно уплате, јер ниједан члан не ма право на болну потпору, који дугује више од 30. дана.— Такође се јавља свој браћи, која не уплате своју дуговину до 24. септ., да ће бити брисани из друштва и Савеза према правилима а кривицу нека припишу сами себи.

Друштвена адреса:
117 Pine St., Hibbing, Minn.

Ђуро Чича, тајник.

ЈАВНА ЗАХВАЛА.

Управа Друштва „Удружени Срби“ из Њујорка изјављује топлу захвалност госп. Ивану В. Лакићу из Ст. Јуџа, Мо., на његовом племенитом дару, јер је добровољно поклонило друштву једне српске народне гусле.

ОПОМЕНА.

Са овим се опомињу сви чланови овога друштва, који дугују два или више расписа, да изводе своју дуговину измирити најдаље до 20. септ. о. г. Који брат овоме не удовољи, поступиће се строго према правилима. Такође се упозоравају браћа, која дугују два или више расписа да немају права на болну потпору.

Са српским поздравом
С. Д. Д. „Александар Карађорђевић“ бр. 99 СССС. у Мин Гил, Нев.
Илија М. Баства, рачуновођа

на дотичних чланова Савезу, па ће их одмах добити.

Чланска карта важи без икакве измене имена или броја друштва докле год је дотични члан Савеза, ма колико се он пута премештао из једнога друштва у друго. Она се шаље Савезу само у случају, када члан жели да промени имена наследника осмртине, или када члан умре.

Чланови, који су принуђени оставити друштво и Савез ради поласка у домовину или из којих других оправданих разлога а не остану друштву ништа дужни — могу своју карту задржати као успомени и доказ, да су били чланови највеће српске организације у Америци.

САВЕЗ СЈЕД. СРБА „СЛОГА“
Душан Трипчевић,
гл. тајник.

ПОТРАЖБА.

Срп. Д. Д. „Војвода Богдан Зимоњић“ бр. 20 СССС. у Ст. Клеирвил, О., тражи свог члана Ђека Ђеранића, да се јави својем друштву и пошаље своју дуговину, најдаље до 17. септ. о. г. У случају да се не јави, по ступиће се строго према правилима.

М. Б. Буквић, рачуновођа
Box 389, St. Clairsville, O.

ТУЖНА ВЕСТ.

Страшна коса несмиљене смрти покоси нам и истраје из наше средине врлога члана и брата Давида Влатковића у млађаној доби од 24 године живота.

Покојник је сахрањен по нашем друштву 3. септембра а суделовао је у тужној поворци и С. Д. Д. „Св. Петар и Павле“ бр. 138 СССС. из Со. Бенд, Инд., на чему браћи захваљује мо. Такође хвала и свој остајој браћи, која су узела учешћа у нашој жалости. Били су заступљени и чланови Српско-Православне Прквене Општине са својим свештеником г. Југовићем, који је чинодејствовао. Нека им је искрена хвала.

А теби, брате Давиде, који остави своје кости у туђини, нека је лака груда ове туге земље и вечна ти памјат!

С. Д. Д. „Св. Дух“, бр. 282 у Буванан, Мич.

Јандре Ајдуковић, тајник.

ПОЗИВ.

С. Д. Д. „Сједињени Срби“ бр. 2 у Њујорку, позива своје чланове да присуствују забави коју приређује овдашње „Херцеговачко Друштво“ у Ческој Народној Будови, 321 Ист 73. улица, на дан 23. септ. о. г. Чист приход намењен је удовицама и сирочади српских бораца и хероја.

Ђорђе Станулов, тајник.

ОПОМЕНА.

С. Д. Д. „Балкан“ бр. 5 С. С. С. С. опомиње своје чланове да уплате своју дуговину до 20. септембра а особито доле наведене. Ако пропусте своју дужност учинити нека припишу сами себи последице ради своје немарности, јер ће се строго поступити према правилима. Чланови, који се посебно опомињу, јесу: Симо Жижип, Саво Јелић, Марко Вуксановић, Милош Влаисављевић 2, и Миле Ковачевић.

Са седнице С. Д. Д. „Балкан“ бр. 5, у Публо, Коло.
Исо Томковић, председник.
И. П. Радаковић, рачунов.

ИЛИНОИС ЗА РАДНИКЕ

Први закон за радничко осигурање у држави Илиноис донет је 10. јуна 1911., данас вреди тај закон са исправкама од 28. јуна 1915. године.

Законом су обухваћени сви случајеви позледе или смрти, који се дешавају на раду или наступају као последица рада. Оштета се исплаћује и онда, ако је радник, услед несрећног случаја, онеспособљен за рад дуже од шест дана.

Оштету плаћа послодавац. Наследници, који су зависели потпуно или су бар за последње 4 године примали помоћ од погинулога, примају осмртину у износу зараде погинулога за четир године; та свота не може бити мања од \$1,650 нити већа од \$3,500.

Даљни наследници примају од целе осмртине, четворогодишње зараде покојникове, у оној сразмери, у којој је стајала њихова помоћ од погинулог у току задње две године према његовој надници.

За стално осакћавање појединих делова прима радник половицу губитка, који долази услед онеспособљења за рад, али не више од 12 долара на седмицу.

За извесне, у закону нарочито предвиђене озледе, прима радник за одређено време 50 одсто од своје недељне зараде.

За тешко и стално убогаљење, услед којег још не наступа потпуно онеспособљење за рад, а нису опет исплаћене посебне оштете, прима радник своту, која није већа од једне четвртине осмртине.

Исплаћивање ових оштета, изузев случаја потпуног онеспособљења, не може се продужити на време дуље од 8 година.

Индустријски Одбор може удесити да се оштете или осмртнине исплате од једном у месту да се исплаћују у повременим обротама.

Сваке четири недеље може се тражити нови лекарски преглед.

Послодавац може осигурати своје раднике код осигуравајућих друштава, али то пред законом не олакшава његову одговорност.

Нарочити Индустијски Одбор посредује у споривима, али посебна питања може суд прегледати и решавати.

Као што се види и у овом случају има посла за адвоката на штету радника. Ради тога је најбоље да се наши радници, чланови Савеза Слоге, у овим случајевима обрате прво на савезног адвоката. Иначе им прети опасност да изгубе половицу онога, на што, по овом закону, имају права.

КРАТКА ИСТОРИЈА ВЕЛИКОГ РАТА.

(Превод с енглеског.)

Цвет Вилемове војске прејурно је преко североисточне Француске, сламајући сваки отпор. Још 24. августа савезници напустили линију Самрб и Мез. Код Камбре и Л'Като су Немци победили 26. августа и идућег дана бацили савезнике чак на Сому. 28. августа продирање немачког десног крила било је задржано јуначким јуришем енглеске домаће коњице. Истог дана нападу на пруску гарду и два немачка корпу са код Гиља оне француске трупе, које је Жофр довео из Алсаса и на тај начин спасу енглеску војску код Сан Кантена. Ну упркос тога Жофр настави своје повлачење, јер је услед брзине продирања немачког десног крила било немогуће предузети офанзиву на овом месту. 31. августа мало енглеско одељење било је потиснуто надмоћним бројем немачким и отворено француско лево крило. Упркос успеха на француском десном крилу, било је немогуће за савезнике да се овде упусте у одлучну битку под оваким условима, јер би пораз могао одсећи француску главну војску од Париза и од њеног енглеског савезника. — Французи и Енглези продужили су да се повлаче у добром реду, исправљајући при повлачењу своје линије.

мачка војска доводила је у опасност и сам Париз и француска влада премести се 3. септембра у Бордо.

Повлачење се заврши 4. септембра, када је немачка војска, под заповедништвом генерала фон Клаук, јурнула на југоисток. Немци још никад ни су званично објавили овај чудноват покрет. Два пута су им била отворена. Један је био да сатерају француске војске у париске шанчеве и одвоје исте одне одбране код Вердана од Париза. Други је био да покушају опколити и разорити француске армије на пољу пре него што заузму Париз. Овај други пут је био најкраћи, ако би био успешан. Када би на тај начин скршила Француску, Немачка би се могла окренути на Русију, која је мобилисала своју војску много брже, но што је Немачка очекивала и преплављивала један део Источне Пруске.

У овом часу, најчирљем за Француску, када је пад Париза изгледао неизбежан, савезници су потписали чувени споразум, да посебице не склапају мир са Немачком. Тај споразум гласи: „Енглеска, француска и руска влада узајамно се обавезују, да неће посебице склапати мир, докле траје садањи рат. Све три владе даље се обвезују, да ни једна од њих неће постављати никакве услове за мир, када дође време да се о њима расправља, док се претходно не споразуме са сваким од осталих савезника.“

На овај споразум пристали су и Јапан и Италија при ступању у рат. Даље је овај споразум поновно потврђен у Лондону у децембру месецу 1915.

МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈ о примитку новца Друштва „Удружени Срби“ у Њујорку.

По \$6.00 Коста Перкањански, Мита Бежанов, Радивој Мирковић, Спасоје Милосављевић. По \$5.00 Јован Микић, Драгомир Милојевић, Милан Милосављевић. По \$4.50 Јанко Бабић, Станислав Вуковић, Јован Степанчевић, Сима Станишић. По \$4.10 Боривој Јасика. По \$4.00 Ненад Миковић, Ђуро Костић, Андрија Аранђеловић, Димитрије Николић, Димитрије Антоновић, Цветко Андрић, Бошко Јупулов, Милан Ковачевић, Лука Марковић, Гавра Груић, Зав. Стојановић, Вид Вуић, Анастас Зисовић. По \$3.50 Ђока Антоновић, Андра Панђуровић, Светозар Борбошки, Љуба Салевић, Веља Србиновић, Андрија Сремац. По \$3.10 Јосиф Теодоровић, Мито Михајловић. По \$3.00 Јован Екероновић, Жива Полин, Спасоје Нешић, Милош Кеџић, П. Х. Павловић, Душан Адамовић, Ђока Савић, Душан Поповић, Гига Петровић, Бранко Стојановић, Милош Свирчев, Драгољуб Микић. По \$2.60 Аца Десић, Петар Варађанин, Тривун Машинић. По \$2.50 Ђуро Ковачевић, Јелесије Костић, Жарко Стојановић, Душан Живић. По \$2.25 Рафаило Лисица. По \$2.10 Радован Ђупурдија, Душан Грбовић, Душан Дракулић, Шпиро Хуталаровић, Драгутин Миличевић, Светозар Стојановић, Ђуро Бајшански, Душан Костић, Ђорђе Т. Богосављевић. По \$1.60 Јосиф Марков, Ђуро Станковић, Драгомир Стефановић, М. Димитријевић. По \$1.50 Драгутин Нешић, Софија Стојановић, Душан Тарања, Јаша Дубока, Јован Јупулов, Васо Јазаревић, Стева Павловић, Петар Ивановић, Никола Радишић, Митар Драгишић, По \$1.10 Мита Константиновић, Никола Милеусић, Крста Јокић, Глиша Рапајић, Бранко Пекић, Петар Булајић, Димитрије Поповић. По \$1.00 Душан Илић, Самуило Ковачић, Петар М. Буњевац, М. В. Мајсторовић, Михаило Вучетић. По 80ц. Ракила Антоновић, по 75ц. Софија Мандић, Мирослава Мандић, по 50ц. Јован Милошевић, Светозар Левајић, Петар Шињеговић, Лазар Козарски.

ДО ЗНАЊА.

Ставља се до знања члановима Срп. Д. Д. „Ђорђе Карађорђевић“ бр. 116 у Мт. Олив, Ил., да је ово друштво на својој задњој седници решило, да сваки члан на идућој седници, која ће се одржавати 17. септ. о. г. има уплатити сав свој дуг као и по \$1.00 у корист друштвене благајне, преко обичне пристоебе.

У Мт. Оливу, Ил., 20. авг. 1916.

Пуниша Ђ. Костић,
председник.

СРБИ И СРПКИЊЕ КОД СВАКЕ ПРИЛИКЕ СЕТИТЕ СЕ НА СРПСКУ РАТНИЧКУ СИРОЧАД!

Јеси ли испунио своју дужност према отаџбини својој? Јеси ли принео своју жртву на олтар свој? — Јеси ли дао свој прилог за свету борбу, од које зависи и отаџбина и вера твоја? Али ниси — да је последња прилика да учиниш!

